

hajolni tanítson a nemzet nagy élet-érdekei előtt.

Ameddig lesznek ilyen vezérei Magyarországnak: *addig* lesz független és szabad. A Justh máról-holnapra való politikája nagy veszedelmeket rejt magában, mert a legbűnösebb politikai következetlenségeket szeretné szentesíteni, azt, amely pártprogramot aszerint állít össze, amint a hatalomhoz vezető uton szükséges.

Változások az osztrák kormányban.

Bécsből jelentik: Gautsch báró osztrák miniszterelnök, miután már nem volt reménye ahoz, hogy az őszi Reichsrath munkaképes lesz, elhatározta, hogy *rekonstruálni fogja kabinetjét*. Az új kormányt, mely németekből, csehekől és lengyelekből fog állani, már legközelebb kinevezi a király. A mai kabinetből a miniszterelnökön kívül csak Sürgh gróf és Hohenburger marad, az előbbi belügyminiszter lesz, az utóbbi továbbra is az igazságügyi tárcát tartja meg. Valószínűleg megmarad még Zalesky lovag, a mostani tárca nélküli lengyel miniszter, aki azonban vasúti miniszter lesz. A cseh pártok vezére Fiedler képviselő, kereskedelmi miniszter lesz, a közoktatásügyi tárcát is cseh ember kapja meg: Kanera osztályfőnök. A koalíciós kabinetből teljesen hiányozni fognak a keresztényszociálisták.

Véres élelmiszerforradalom Franciaországban. Párisból jelentik: Roubaixban szombaton este kilenc órakor újabb zavargások voltak az élelmiszerdrágaság miatt. A tüntetők kioltották a gázlámpákat és fölszakították a kövezetet, hogy ilyen módon akadályozzák meg a lovaskatonák közbelépését. A fölbontott kövezetből barrikádokat emeltek, az utakat pedig keresztben kifeszített dróthuzalokkal tették járhatatlannak. A tömeg olyan ellenségesen viselkedett a katonasággal szemben, hogy a gyalogság kénytelen volt fegyverét használni. Igen sok tüntető megsebesült, a katonák közül is többen megsérültek a kődobálástól. A csőceselék több tüzetet kifosztott. Vasárnap délig 13 embert tartóztattak le. Carlevilleben tegnap délután tüntetések voltak a drágaság ellen. Az egyik tüntető letartóztatásakor nagyobb zavargásokra

került a sor. A tüntetők a rendőrség elé vonultak, ahol követelték a letartóztatottnak szabadon bocsátását. Egy század dragonyos és csendőrség kivont karddal állította helyre a rendet. A tüntetők 24 órára az általános sztrájkot proklamálták.

Nincs elég hely a szegedi szakiskolákban.

— Fölterjesztés a minisztériumhoz. —

(Saját tudósítónktól.) Így iskolai év elején állandóan olvashatjuk a bölcs tanácsokat, hogy adjunk a gyermekeinknek valami praktikus életpályát. A bölcs tanácsokat mindig hosszas kesergés előzi meg, mely azt panaszkolja, hogy az ifjúság mind a lateiner pályára törekszik, hogy élehetetlen jogász nemzedéket nevelünk, ahelyett hogy iparosokat, kereskedőket nevelnénk a fiainkból. Azt is olvashatjuk mély értelmű, logikus fejtegetésekből, hogy ez az oka a nemzeti hátramaradottságunknak, ez az oka, hogy a nemzetek ipari, gazdasági versenyében nem tudunk szerephez jutni. S mind ennek, — mint a panaszkok szerint oka: hogy közönségünk és ifjaink idegenkednek az ipari és kereskedelmi foglalkozásoktól, s idegenkednek minden olyan foglalkozástól melyen *dolgozni kell*.

Ez a megállapítás már régen nem igaz. Semmi okunk és semmi jogunk a mai nemzedéket azzal meggyanúsítani, hogy fáznak a munkától. Épen ellenkezőleg: *az ifjak csak úgy tódulnak a kereskedelmi és ipari pályákra és nem az ő hibájok, ha a körülmények egyszerűen lehetetlenné teszik az ipari és kereskedelmi pályák kitanulását.*

Nincs elég szakiskola. Sem kereskedelmi, sem ipari. A szegedi felső kereskedelmiből az idén hetven diákot utasítottak vissza, mert *nincs hely*. Szeged város tanácsa ma sürgős feliratot terjesztett fel a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a jelentkezett diákok elhelyezésére egy *ötödik alsó osztályt létesítsen*. Ez természetesen maga után vonná a középső és felső osztály sorozatos kibővítését, amivel azután a szegedi felső kereskedelmi iskola oly nagyarányu lesz, hogy fölülmulja a fővárosi felső kereskedelmi iskolákat és leghelyesebb lenne, ha ketté osztanák, vagyis az egy helyett két felső kereskedelmi iskolát létesítenének. Ez annál inkább szükséges lenne, mert az idén visszamaradt 70

diákot úgy sem lehet egy osztályban elhelyezni és mi sem valószínűbb, hogy jövőre aránylagos szaporodás lesz ezen a téren is, vagyis még több diák fog fölvételre jelentkezni.

Elutasítani pedig igazán kár lenne a jelentkezőket, mert nem lehet felpanaszolni, hogy a kereskedelmi élet terén túlszűfolttság mutatkoznék képzett irodai munkaerőben. A hirtelen föllendült kereskedelmi élet, a sok új bankalapítás, mind nagyszámú irodai munkaerőt tesz szükségessé, úgy, hogy általános a panasz, mely szerint nem lehet kellőszámu irodai munkaerőt kapni.

Ugyanez a helyzet az ipari élet terén, azaz a különbséggel, hogy felsőipari szakiskoláink alig vannak. Összesen három helyen van, ez pedig édes kevés ahoz, ami a magasabb képzettségű műszaki és ipari szakterekben való szükségletet kielégíthetné.

A szegedi állami felsőipariskolában a most véget ért fölvételi vizsgák és a beiratások alkalmából az első évfolyamra annyi jelentkező akadt, hogy *a fölvételre jelentkezőknek több mint a felét kénytelen volt visszautasítani az igazgatóság.*

A szegedi felsőipariskola, amely az új iskola fölépítéséig a régi fa- és fémipari szakiskola helyiségeiben nyert ideiglenes elhelyezést, maximum háromszáz tanuló befogadására alkalmas. Ugy az első, mint a második és harmadik osztályban száz—száz tanuló kap helyet. Az első évfolyamra azonban az ország minden részéből százhatvanhárom tanuló jelentkezett. Szegedről harminc, a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara területéről negyvenegy, a szomszédos törvényhatóságokból negyvenhat és az ország más vidékeiről szintén negyvenhat jelentkező akadt. Az igazgatóság azonban csak hetven tanulóat vehetett föl, mert a budapesti felsőipariskolából kiszorult harminc tanulóat a kereskedelemügyi minisztérium utasítása folytán a szegedi felsőipariskolában kell elhelyezni.

Eszerint tehát *kilencvenkét jelentkezőt utasítottak vissza*. Köztük tíz szegedit. Már a fölvételi vizsgán megrostálták a jelentkezőket. A második és harmadik osztályba száz-száz tanulóat vettek föl. Torday Imre királyi tanácsos, az intézet igazgatója lehetőleg minden érdekeltet igyekezett kielégíteni.

éves halászt ilyen leküzdhetetlen vágy győztheti.

— Ugy látszik, Mattson, hogy neked nagyon sürgős ez a házasság! — jegyezte meg egy izben.

— Igen, mert szeretnék mielőbb átesni rajta!

— Ugyan, Mattson, vedd ki a fejedből az egész dolgot!... Hiszen már nem vagy fiatal!...

— Nagyon jól tudom, tiszteletes ur, hogy öreg vagyok. de nem is csodálkozom, nem tehetek másként, mert rákényszerítettek!

Egy fél éven keresztül tehát pontosan megjelent hetenként kétszer a papnál, míg az engedély meg nem érkezett. Ezalatt a szegény öreg Mattsonnak keserves dolga volt. Az egész falu rossz tréfának táblája és guny tárgy lett. Mindenki nevetett rajta, nem kimélve még menyasszonyát sem.

— Mattson, aki megugrott saját esküvője elől, most házasodni akar! — mondogatták. És a dologba az volt a legrosszabb, hogy senki sem nevetett jobban a histórián, mint saját maga és ő találta legnevetésesebbnek a házasságot. Anyja képe elkergette jóformán a kétségbeesésig.

*

Az első kihirdetés napján az öreg Mattson még mindig a guny és a bámulat tárgya volt. Hogy egyedül lehessen, délután a mólóra ment, egészen a világítótoronyig, ahol sirva találta menyasszonyát.

Az öreg azonnal megkérdezte tőle, hogy

vajjon nem szeretne-e inkább máshoz menni nőül?

A leány eleinte nem válaszolt.

— Más valakit szeretsz? — kérdezte ismét.

— Ah, nem, senkit!

És mialatt e különös mátkapár a világítótorony mellett áldogált és beszélgetett, csolnak futott be a kikötőbe s az a fiatal ember, ki a kormányánál ül, meglebegtette sapkáját és feléjük mosolygott. Az öreg azonnal észrevette, hogy a leány szeméi fölcsillantak.

Ejnye, ejnye, — gondolta magában a révkalauz — *te a falu legszebb legényét szereted? De mert életedben soha sem lesz a tiéd, inkább légy az én feleségem, semmint hiába várj!*

Érezte, hogy nem menekülhet anyja képeinek akarata elől. Ha a leány olyan valakibe lett volna szerelmes, aki esetleg el is veszi, úgy talán felhasználta volna a jó ürügyet. De így céltalanul tette volna őt szabaddá.

*

Tizennégy nappal később megtartották az esküvőt és néhány nap mulva beköszöntöttek az őszi viharok. A szél mindjárt az első alkalommal, egész a tengerszorosig lesodort egy halászbarkát. Őt más halász társaságában, az öreg Mattson is ott volt a fedélzetén. Két egész napig bolyongtak étlen, szomjan és tehetetlenül a felkorbácsolt hullámokon, miután a kormány eltört. Midőn

végre partot értek, már teljesen kimerültek a hidegtől és az éhségtől. Erős jégkéreg fedte az egész bárkát és nedves ruhájuk csonttá fagyott elcsigázott testükön. Az öreg Mattson annyira átfázott, hogy többé soha sem lett egészséges. Két évig feküdt s azután megváltotta szenvedésétől a halál.

*

Most már nem tartották annyira nevetésnek azt a gondolatot, hogy az öreg Mattson csak röviddel a szerencsétlenség bekövetkezése előtt nősült meg, mert a fiatal asszony nagyon gondosan ápolta őt. Mi történt volna a szegény öreggel, ha minden ápolás nélkül kellett volna eltöltenie betegségének hosszú napjait? Végre belátta az egész falu, hogy az öreg okosabbat nem cselekedett egész életében, mint mikor meg-nősült és nagy tisztelettel vették körül az asszonyt, aki oly példás odaadással ápolta őt.

— Az ugyan könnyen kaphat második férjet! — volt az általános vélemény.

Anyja képeinek történetét az öreg Mattson naponként elbeszélte feleségének, betegség alatt.

— Ha meghalok, az is legyen a tied, úgy, mint minden, amivel csak bírok! — mondogatta.

— Kérlek, ne beszélj így! — válaszolt mindannyiszor az asszony.

— És ha majd a fiatal legények házassági ajánlattal jönnek hozzád, jól figyelj meg a képet!... Az egész faluban senki sincs, aki jobban értene a házassági ügyekhez, mint ez a festett vászon!...